

MEHIŠKI ŠKOFJE BODO SESTAVILI NOV NAČRT

Škofje razmišljajo o mirovnem načrtu, katerega hočejo predložiti Callesu. — Predlog involvira baje kongresno akcijo glede postav, ki so provocirale konflikt. — Dvom o uspehu tega načrta.

MEXICO CITY, Mehika, 18. avgusta. — Po sestanku voditeljev mehiškega episkopata v palači nadškoba Mora y del Rio je postalo znano, da razmišlja katoliška cerkev o načrtu, kojega namen je rešiti sedanje mrtvilo v konfliktu med cerkvijo in državo, katerega so povzročile zadnje vladne verske regulacije.

Škof Diaz, predstavitelj episkopata, je rekel včeraj zvečer, da izdelujejo sedaj voditelji cerkve načrt, tikajoč se posredovanja, z medlim upanjem, da ga bo vlada mogoče sprejela. Škof ni hotel razpravljati o podrobnostih, pač pa namignil, da bo načrt mogoče že danes objavljen.

Dočim trdijo cerkveni voditelji, da ima bojkot velikanski učinek, so vendar mnenja, da bi morala storiti cerkev vse, kar je v njeni moči, da uveljavi zopet brez vsakega zavlacovanja normalne razmere.

Cerkev pozna, da ne škodi bojkot le trgovini in prometu, temveč da povzroča tudi dosti trpljenja katolikom, ki se vzdržujejo uporabe razkošnih predmetov celo do takega obsega, da se ne vozijo z avtomobili in da ne pijejo sodavice.

En predlog, katerega predlagajo ponavadi v dobro informiranih krogih, se glasi, da naj vključuje modifikacijo verskih postav, proti katerim katoliki najbolj trpko protestirajo.

Ce bo načrt uspešen, je pričakovati, da se bo prvo gibanje za konec konflikta završilo, ko se bo v prvem tednu septembra sestel mehiški kongres.

Ceprav je predlog, o katerem se razpravlja, ugoden številnim odličnim Mehikancem in inozemcem v Mexico City, se vendar resno dvomi, da bi dovedel do cilja.

Nobenega dvoma ne more biti o trdnosti vladnega stališa in vse izjave ministrov Callesovega kabineta in drugih, ki zavzemajo važna mesta, so se glasile, da ne more biti nobenega kompromisa s strani države, neglede na proteste od znotraj in zunaj, in da bo postava strogo izvedena.

Nikakih informacij ni iz oficijelnih virov, ki bi kazale, da se je završila tudi najmanjša izprememba v stališču vlade.

MEXICO CITY, Mehika, 18. avgusta. — Mehikiški vladni uradniki so izjavili včeraj, da so vedno bolj prepričani o zmožnosti vlade, da je kos kateremukoli položaju, ustvarjenemu vsled izvedenja zadnjih verskih postav.

Akcija agentov ameriškega justičnega departamenta v Californiji, ki so aretirali generala Estrado ter njegove tovariše, ko so skušali vprizoriti v Mehiki novo revolucijo, je po mnenju uradnikov ojačila silo Callesove vlade, ker dokazuje ta akcija, da ne bodo Združene države trpele nobene vstaje proti mehiški vladi, ki bi bila organizirana na ameriških tleh.

Nova odkritja v Hallovi zadevi.

O umoru so baje govorili še predno so našli trupla obeh. — Razmerje med pastorm in Mrs. Mills je bilo že leta javna skrivnost.

Državni senator Sampson, ki je bil imenovan posebnim obtožiteljem v morilni zadevi Halls-Mills, je izjavil, da upa, da bo danes ali jutri zvečer zaključil zaslišanje. Na vsak način pa ima namen zaslišati poleg dveh sestra umorjenke Mrs. Mills tudi še nadaljne priče. Namen zaslišanja je ojačiti potom novih dokazov sum proti

bratu vdove Willie Stevensu in proti njenemu nečaku Carpendersu, da bi jih mogla na ta način velika porota obtožiti umora po prvem redu. Kot znano, je bila Mrs. Hall aretirana pod isto obdolžbo že pred dvema tednoma, a je bila izpuščena proti jamščini \$15.000.

Barbara Tough, ki je bila uslužbena pred štirimi leti v hiši Halla, je presenetila v sakristiji pastora, ko je imel Mrs. Mills v svojem naročju.

Priča je nadalje izpovedala, da je Mrs. Hall zelo mirno sprejela vest o umoru moža.

Malo železniških nesreč v Angliji.

LONDON, Anglija, 17. avgusta. — Leta 1925 je bil v Angliji pri-

Kralj Boris je zopet v Sofiji.

Boris se je vrnil v Sofijo, očitno brez neveste. Jugoslavija nasprotuje intervenciji Lige narodov.

DUNAJ, Avstrija, 18. avgusta. V kratkem poročilu oficijelne bolgarske brzojavne agenture v Sofiji se glasi, da se je kralj Boris včeraj vrnil v Sofijo.

Poročilo niti ne potrjuje, niti ne zanika govorice, ki so že več dni krožile po centrali Evrope, da poklicala kralja Borisa domov vlada, radi spora med Bolgarsko in njenimi sosedmi in radi domačih političnih zadreg.

Poročevalce newyorškega lista "Times" je bil informiran, da so vse tozadevne govorice brez podlage, a so tako vztrajne in poročila bolgarske agenture so tako malobesedna, da imajo najbrž kakšno podlago.

V kolikor je mogoče dobiti avtoritativne informacije, ni bilo potovanja kralja Borisa v stiku z ženitovanjskimi načrti. Soglasno z nekim poročilom iz Sofije je izjavil glavni bolgarski metropolit, da je skoro nemogoče kralju Borisu poročiti se z italijansko princesinjo Giovanno, ker je rimsko-katoliške vere.

BEOGRAD, Jugoslavija, 18. avgusta. — Jugoslavija ni sprejela prijazno ideje Bolgarske, da se predloži Ligi narodov mejni spor med obema deželama.

Poročevalce Timesa je izvedel iz oficijelnih virov, da ne tvorijo poslanice, izročene Bolgarski glede sedanjega položaja, nikakega razloga za intervencijo lige in da ni vsled tega mogoče smatrati za resno možnost take intervencije.

Domneva se, da bi nepravilna intervencija ne pomirila duha Balkana ter izboljšala odnose, temveč da bi proizvedla nasprotni učinek ter povzročila izjalovljenje Lige v tej nalogi.

ATENE, Grška, 18. avgusta. — Grška vlada je podpisala štiri trgovske konvencije z Jugoslavijo včeraj opoldne in takoj nato pogodbo prijateljstva in sprave.

Prva konvencija se tiče spornega vprašanja Gevgeli-Solun-jeleznice, na kateri se bo nudilo vse mogoče ugodnosti jugoslovanski trgovini. Važna točka dogovora je, da se bo arbitrajske polnomoči poverilo stalnemu uradniku Lige narodov, ki bo Francoz.

Druga konvencija se tiče jugoslovanske zone v Solunu, temelječe na pogojih pogodbe, sklenjene v Bukarešti leta 1913. Suverenske pravice nad to zono pa bo ohranila grška vlada.

Pogodbe prijateljstva in sprave smatrajo za uvod k drugim sličnim pogodbam na Balkanu, za prvi korak k Locarnskemu dogovoru v južnoiztočni Evropi.

Pogodba, katero je podpisal za Jugoslavijo Gavrilović in za Grško Ruphos, bo veljala tri leta. Lahko pa jo je obnoviti ter vsebuje določbo, da se jo lahko podaljša za nadaljnjih šest mesecev v slučaju, da bi jo razveljavila ta ali ona stran.

Pogodba je sestavljena v okviru dogovora glede Lige narodov na temelju vzdržanja teritorialnih dogovorov na Balkanu, kot so definirani v obstoječih mirovnih pogodbah. Pogodba je izključno defenzivna ter jo bo Grška takoj odobrila potom zakonodajnega dekreta, dočim jo bo Jugoslavija predložila skupščini, kakorhitro se bo slednja zopet sestala.

Železniških nesreč ubit le en sam potnik, a je umrl bolj na posledice strahu kot pa vsled ran, katere je dobil.

Boljševiki se izneverjajo radikalizmu.

Trocki, Zinovjev in drugi izgubljajo tla. — Ideja svetovne revolucije je prišla bledeti. — Tudi komunizem je prišel baje izginjati. — J a v n a brezbriznost vspricho sporov voditeljev postaja vedno večja.

VARŠAVA, Poljska, 18. avgusta. — Poljski poslanik v Moskvi Ketrzynski ki je dospel včeraj semkaj, je izjavil, da je opaziti v Rusiji odločno gibanje proti desnici in da stoji vlada Stalina trdno, dočim potiska stare revolucionarje polagoma v ozadje.

Ker se je vrnil ob času, ko so krožile po zapadni Evropi divje govorice, da je izbruhnila v Rusiji nova revolucija, je ugotovil poslanik, da se je pričela doba razvoja, kojega posledice ni mogoče ugotoviti vnaprej.

Izjavil pa je, da so obsojena na pozabljenje gibanja, katerega so započeli stari voditelji kot Trocki in Zinovjev in da stopajo novi in predvsem mladi voditelji na mesto starih postav, ki so oboževale Lenina in njegov revolucionarni evangelij.

Ugotovil je, tudi, da narašča odločno protizidovsko razjeloženje in da se vsaki trenutek lahko pričakuje protisemitskih izgredivov.

Sedaj vladajoče skupine so prenehale gojiti resničnega, svetovno-revolucionarnega duha, so izgubile svoja bojovita nagnenja ter se nagibajo vedno bolj k politiki vzdržanja pristne ruske državne politike, kar pomenja opustitev komunističnih zavojevanj v inozemstvu.

Po mnenju poljskega diplomata je omejena vsa kriza v Rusiji na ne več kot sto voditeljev različnih fakičij v vladi, dočim raste splošna brezbriznost javnosti na vznemirljiv način.

Ukrajinci in kavkaški se sploh ne nagibajo na nobeno stran, kar pomenja največji udarec za Zinovjeva in Trockega, kajti ravno ta dva okraja sta bila prej kotikišči revolucionarne politike.

Skrivnostna zadeva maršala Kitchenerja.

LONDON, Anglija, 16. avgusta. Angleški notranji urad je včeraj uradno objavil, da je vseboval zavoj, ki je bil pred kratkim oddan na Waterloo postaji in ki moral vsebovati krsto z ostanke lorda Kitchenerja, le prazno krsto.

LONDON, Anglija, 16. avgusta. — Skrivnostni slučaj Kitchenerja je dobil včeraj zvečer novo obliko. Uradniki Scotland Yarda so vzeli krsto iz privatne mrtvašnice ter jo vedli v oficijelno mrtvašnico, kjer bo ostala do jutri nedotaknjena. Coroner bo uradno obveščen ter se bo moral odločiti, če naj priredi invest. Angleški reporter Fr. Powell je trdil, da je našel v nekem norveškem grobu krsto s truplom lorda Kitchenerja. Spravil je krsto v London ter obvestil ministrskega predsednika. Angleška vlada pa ni vrjela izjavam Powella.

Izgnan prejšnji ministrski predsednik.

ATENE, Grška, 18. avgusta. — Prejšnji ministrski predsednik Kafandaris, ki je bil aretiran, predvčerajšnjim s številnimi armadnimi častniki, je bil pregnan na neki otok v Egejskem morju.

Francija ne bo obdala tujcev.

Francija se bo najbrž odrekla davku na tujce, ki se mude v deželi. — Juristi zunanega urada so povedali vladi, da bi tak davek kršil pogodbe. — Sprejet bo mogoče davek na eksporte.

PARIZ, Francija, 18. avgusta. Glasi se, da so juristi zunanega urada posvarili vlado, da bi bila naložitev posebnega davka na inozemce kršenje določb pogodb, katere je sklenila Francija z Anglijo, Združenimi državami in Španjo, torej z deželami, iz katerih pride pretežna večina turistov. Vsled tega in kljub splošni ljudski zahtevi, da se sprejme tak postav, domnevajo, da ne bo skušala vlada Poincareja slediti vzgledu Belgije, da bi zahtevala posebne pristojbine od državljanov drugih dežel, ki prihajajo v Francijo. V številnih krogih prevladuje celo mnenje, da je Belgija kršila določbe svojih pogodb ter se tudi glasi, da bo angleška vlada protestirala v Bruslju.

V zvezi s tem se je treba spomniti, da je pred poldrugim letom francoski parlament odobril postav, soglasno s katero naj bi plačali tujci, ki bi kupili zemljišča v Franciji, francoski vladi davek tridesetih odstotkov vrednosti dotičnega zemljišča. Ta postav pa je bila razveljavljena, potem ko je zunanji urad odredil, da nasprotuje konzularnim pogodbam z Anglijo in Ameriko.

Francoski sovražniki tujcev zahtevajo tako odredbo kot dejanje pravičnosti napram onim, kojih valuta je visoka, a Francozi, ki se resno zavzemajo za tak davek na tujce, ga zagovarjajo kot sredstvo, da preprečijo obiskovalcem izvažanje velikih množin blaga iz Francije radi prednosti nakupovanja z dolarji, funti in pezetami.

Vlada bo skušala odpomoči položaju s tem, da bo naložila splošni eksportni davek, prav kot je storila Nemčija tekmo dobe padanja vrednosti marke.

V glavnem je krivda francoskega časopisja, kar je francoska javnost prepričana, da se godi inozemcem toliko boljše kot pa Francozom. Ne premine niti en dan, da bi kak pariški list ne opozoril Francozov, da lahko kupujejo Amerikanci in Angleži v Parizu stvari za eno osmino ali desetino tega, kar stane Francoze. To bi bilo mogoče res, če bi bile ostale cene v Franciji na višini kot so bile pred vojno.

ANGLEŠKI PREMOGARJI ZA OBNOVLJENJE POGAJANJ

Angleški stavkujoči premogarji so glasovali za obnovenje pogajanj. — Eksekutivni komitej je dobil prosto roko, da uveljavi uravnavo. — Sestel se bo z lastniki premogovnikov.

LONDON, Anglija, 18. avgusta. — Z večino 68,000 glasov, ki predstavljajo manj kot devet odstotkov premogarjev, so delegati na konferenci premogarske federacije, ki je zborovala tukaj dva dni, opolnomočili svoj izvrševalni komitej, naj stopi v pogajanja z lastniki premogovnikov in vlado za uravnavo premogarske stavke.

Ceprav ni bila večina posebno velika, ni pričakovati, da se bo vnovič razpravljalo o tem sklepu.

Glavna važnost tega sklepa je, da bo odpravil neprestano zatiranje voditeljev stavke: "Niti penija od plače, niti minute od delavnega dne", odkar so pred štirimi meseci delegati sprejeli to geslo. To geslo je bilo razveljavljeno v glavnem vsled prizadevanj A. J. Cooka, tajnika federacije, ki ga je sam skoval. Ker je bilo to geslo umaknjeno, prične lahko eksekutiva s pogajanjem z le eno omejitvijo, da morajo biti narodna in da se ne sme sprejeti separatnih okrajnih pogajanj.

Oficijelno ugotovilo, izdano včeraj, se peča z zadnjo poslanico Baldwinu v Ameriko glede vprašanja bede med premogarji.

Konferenca odločno protestira proti akciji ministrskega predsednika, ko je poslal neresnično poročilo ameriškemu časopisju ob času, ko je dospela v Ameriko delegacija premogarske federacije. To se je storilo očitno v namenu, da se prepreči, če le mogoče, nabiranje skladov med ameriškimi unijami in splošno javnostjo, da se priskoči na pomoč ženam in otrokom stavkarjev, ki v glavnem trpe vsled izprtja premogarjev od strani lastnikov premogovnikov.

To nudi nadaljni dokaz, da je vlada definitivno sklenila pomagati lastnikom premogovnikov, da s stradanjem porazijo premogarje.

Premogarska eksekutiva je dobila vsled včerajšnjega sklepa polnomoč, da otvori pogajanja z lastniki premogovnikov in vlado. Lastniki so imenovani prvi, vendar pa se glasi, da obstaja namen obrniti se najprej na vlado ter jo naprositi, naj uglaadi pot za konference z lastniki. Vrjetno je, da bo poslano danes pismo Baldwinu s prošnjo, naj sprejme deputacijo in da naj določi sestanek za popoldne.

Le malo je dvoma, da bo vlada pristala v sestanku s premogarji na novem temelju ob prvi možnosti priliki.

Glasi se, da je bil sprejem priporočila eksekutive, da se ji da prosto roko pri pogajanjih posledica prepričevalne zgovornosti škotskih delegatov. Premogarji iz South Walesa so odločno nasprotovali predlogu ter imeli več ostrih in odločnih govorov, naj se izvede boj do konca.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba uga jala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo korist in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji		Lire	
Din.	500 \$ 9.45	Lir.	100 \$ 4.05
Din.	1,000 \$ 18.60	Lir.	200 \$ 7.80
Din.	2,500 \$ 46.25	Lir.	300 \$ 11.40
Din.	5,000 \$ 92.00	Lir.	500 \$ 18.50
Din.	10,000 \$ 183.00	Lir.	1000 \$ 36.00

Za pošiljatelj, ki presegajo Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovoljujemo poseben znesku primeren popust.

Nakazila po brzojavnem planu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Phone: CORTLANDT 4887 New York, N. Y.

je edino slovensko podjetje v New Yorku, ki ima vplačan predpisani kapital za izvrševanje poslov državne banke, ter se v soglasju s postavo čamors imenuje banka.

Prosim v letu 1926 je smatral \$3,992,673.47, v besedah: — trimilijona - devetsto sedemsto četrdeset dolarjev in 47 centov.

Posebni podatki:

Priljubljen za izplačila ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25, ali manjši znesek 75 centov; od \$25, naprej do \$300, po 3 cente od vsakega dolarja. Za večje svote po plimnem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For a whole year list to America \$7.00
in Canada \$6.00
For a whole year list to Europe \$7.00
in Europe \$6.00
For a whole year list to Australia \$7.00
in Australia \$6.00

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniši nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovodi pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejeno bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.



SE ENKRAT MEHIKA

Ker je večina ameriškega prebivalstva na strani ameriških škofov in torej proti vladi, ni bilo posebno težko izbirati sredstva za boj proti oblastnemu Callesovemu kalibra.

Callesovo ravnanje odobravajo le mehiški veletrgovci in nekateri delavski voditelji, najbrž v namenu in upanju, da bodo nagrajeni za svojo podporo.

Priprost mehiški narod se je poslužil proti trgovcem in industrijalcem najuspešnejšega orožja, namreč bojkota.

Mehikanci nečijo kupovati v trgovinah, oziroma so nakupe omejili le na najpotrebnejše reči.

Dobra dva tedna traja bojkot, pa je že moralo nešteto mehiških trgovin zapreti svoja vrata in nešteto tovarni je odpustilo svoje delavce.

Pri tem seveda največ trpi mehiški narod sam, povzročitelj tega bojkota. Toda pravijo, da vera gore podira, verski fanatizem je pa še bolj uničujoč.

Spor med vlado in cerkvijo ne more večno trajati.

Mehiški škofje so baje sestavili nov načrt, ki ga bodo predložili Callesu. Tudi Callesova vlada je začela kolebati.

Dozdaj sta bili obe stranki precej trimoglavni, kajti obe sta bili v precejšnji zmoti.

Trimoglavca je pa težko pobotati.

Spor ne bo tako hitro uravnan, kot bi kdo domneval.

Mehiški škofje skušajo izpremeniti postavbe, ki se tičejo verskih zadev. V to bi utegnili privoliti nekateri odlični Mehikanci.

Toda vsako izpremembo ustave oziroma postav mora odobriti mehiški kongres, ki se bo sestel šele meseca septembra.

Niti kongres niti vlada ne bosta hotela zlepa odnehati, ker bi s tem sama sebe počila po zobeh.

Tudi škofje ne bodo dali prevelikih koncesij. Vsled tega bodo pogajanja takoj v začetku dospela na mrtvo točko.

Treba je pa tudi vpoštevati dejstvo, da se dva nasprotnika dosti lažje zmerjata na daljavo kot pa če sedita ob isti mizi.

Ako bi se sestala Calles in načelnik katoliške cerkve, bi v parurni debati najbrž lahko izbistrla položaj.

Coolidge ima prav, ker neče posredovati, dasi ga silijo k posredovanju z raznih vplivnih strani.

Pravi, da je spor med mehiško cerkvijo in državo mehiška notranja stvar. V tem sporu se ni še nobenemu ameriškemu državljanu krivica godila in tudi ameriška lastnina v Mehiki ni utrpela nobene škode.

Če bi v Združenih državah izbruhnil sličen spor, bi se Amerikanci prav lepo zahvalili tistemu, ki bi si drznil drezati v njihove zadeve.

Röntgenovi žarki pri slabotnih otrocih.

Dr. Buday in dr. Krättschmer priporočata obžarivanje slabotnih otrok z Röntgenovimi žarki. — Tuberkuloznim otrokom — na pljučih ali bronhijah — se ni izboljšala samo bolezen, če so jih obžarivali, temveč so jih sploh popravili; dobili so boljši tek in so se zredili. Ta skušnjava je napolnila imenovana dva zdravnik, da sta obžarivala tudi netuberkulozne otroke, ki so bili slabotni, sibi in miso imeli teka. Že dva do tri dni po obžarivanju se jim je povrnil tek in so se začeli rediti; boljšanje je trajalo večkrat po par mesecev.

Razstava ostane odprta.

PHILADELPHIA, Pa., 17. avg. Kljub prizadevanjem metodistov ter drugih hinavcev in svetohlincev, da se zapre ob nedeljah svetovno razstavo, bo ostala slednja odprta do končne sodnijske odločitve, kot je objavilo razstavništvo.

Dopis.

Cleveland-Newburg, O.

Cenjeni g. urednik! Dovolite mi malo prostora v nam priljubljenem listu G. N.

Ne vem, kaj je vzrok, da se iz naše naselbine tako poredkoma oglasamo. Najbrž je vzrok sedanja vročina, ki nas že dalj časa muči, tako da živimo v resnici v dobi pasjih dni. To je menda vzrok, da se vsak naročnik tako težko pripravi k pisanju.

Z delom se ne moremo nič preveč pohvaliti, ker se vedno bolj pomalem dela. Veliko ljudi je brez dela. Kar se pa tiče društvenih prireditev, smo pa bolj aktivni. Letošnjo poletno sezono so nam razna društva priredila dosti izletov in raznih zabav, ki so v korist društvom in nam v razve-

drilo, da se vsaj včasih poveselimo ter pozabimo na vsakdanje težave.

Omeniti hočem še žalostno vest. Rojak Joseph Merhar je bil zaposlen v Penna Round House na Kingsman Road. Ko je dne 14. t. m. nalil vodo v parni kotel, je slednji eksplodiral. Rokaja je na mestu ubilo.

Ranjiki je bil doma iz Dolenje vasi pri Ribnici. Tukaj zapuščena žena, dva otroka in enega brata v stari domovini. V Ameriki je bival nad 13 let ter je bil član društva Sv. Janeza Krstnika, št. 37 J. S. K. J. Društvo mu je preskrbelo dostojen pogreb.

Bodi mu lahka ameriška gruda!

Poročevalec.

Jugoslavija irredenta.

Premeščen je iz Gorice

komisar javne varnosti cav. P. Diaz. Na njegovo mesto pride dr. L. Greco.

Ponovne izpite iz italijanščine bodo morali delati slov. učitelji prihodnjega meseca. Tozadevne pozive so dobila te dni šolska vodstva.

V Nabrežini

so imeli ob zaključku šolskega leta kratko prireditev. Na vsporedno so bile pesmi, deklaracije in žaljivi prizori, ali vse je bilo italijansko, na vsporedni ni bilo prostora niti za eno slovensko točko.

Slovenski starši so bili zelo užaljeni ali veliki gospod didaktični ravnatelj se za to ne briga.

Poroka.

Albert Komavec, sodni svetnik v Vipitenu, se je poročil gdnico. Avgusto Klemenčičevo iz Solkana.

Italijanski trgovci v Gorici

imajo menda v svojih lastnih vrstah ljudi, ki jih hočejo uničiti. V listu "Voce di Gorizia" nasvetuje neki trgovec, da se mora v občevarju med goriskimi trgovci in slovenskimi odjemalci nvesti italijanščina. Ravno se to manjka Gorici, potem bo popolnoma "odrečena". V Trstu, Čedadu in Vidmu postrežejo našega človeka po slovensko, v Gorici, ki je središče goriskih Slovencev, pa bi moral italijanski trgovec slovenskega kupca vreči iz trgovine, ako govorijo slovensko. Tisti "trgovci" v "Voce di Gorizia" je na glavo padel. Dolžnost Slovencev je, da hajajo pred vsem v trgovine svojih rojakov.

Divjaški otroci.

Po mnenju tržaškega "Piccola della Sera" so slovenski otroci divjaški in šele stik z italijansko dečo jim da nekoliko oljke, da odpade od njih divjaška prevlaka in postanejo živahni. Tiste zdravstvene kolonije zasledujejo pod krinko človekoljubnosti razrodvalne namene. Omenjeni italijanski list opisuje življenje take kolonije v Stoji pri Pulji. Čudi se, kako so se tujerodni otroci v par dneh skupnega življenja z mestnimi otroci svojega divjstva.

Morda bodo v kratkem bolj meščanski kakor oni iz mesta!

"Alto Tirol".

Zopet je prišlo v veljavo staro ime "Tirol". Italijani pravijo, da je ime Tirol staro latinsko, ki priča o pripadnosti dežele k Italiji. Zavrgli so "Alto Adige" in italijanski funkcionarji označajo sedaj pokrajino z "Alto Tirol". Morda dobimo tudi za Primorje še kake imenske izpremembe?

Police

sta zadeli na en dan kar dve nesreči. Toča je pobila žito, strela pa je vžgala kaplanijo in jo uničila. Zgoraj je tudi hlev posestnika Čelika. Škoda je 20,000 lir.

Godbe.

Fašisti so privabili v svoj krog godbi iz Velikega Repna in Vrbovelj. Godbi nastopata pri vseh fašistovskih pohodih po Krasi in

Novice iz Slovenije.

Zverinsko mučenje otroka.

Pred kratkim sta kupila v Vojniku posestvo 26-letni Jakob Haložan in njegova 25-letna žena Marija, ki še nista dolgo poročena. S seboj sta pripeljala dva in polletnega sinčka Josipa. Dne 23. julija je prišel Jakob Haložan v župnišče v Vojniku naznaniti, da je ob 11.30 dopoldne umrl nezakoski sinček njegove žene. Mizarškemu mojstru v Vojniku je naročil, da mora takoj napraviti krsto, češ, da je sin umrl za težko boleznijo, in ga mora brzo pokopati. To se je mojstru zdelo zelo čudno. Pogreb bi se imel vršiti dne 25. julija, a so ga orožniki preprečili vsled ovadbe, da je de- te umrlo nasilne smrti.

Truplo so prenesli v mrtvašnico, kjer je bilo razteleseno. Zdravniki so dognali, da je umrl otrok vsled po pretepanju zadobljenih rana na zastrupljenju krvi. Zakonska Haložan se nista protivila odločbam orožništva, šla mirno domov, zaklenila hišna vrata in se odpeljala v Ptuj, odkoder sta se vrnila šele čez dva dni. Sosedje so večkrat slišali v pozni uri ponoči kričati otroka, katerega sta zakonec pretepana, ter so se zgrajali nad nečloveškim ravnanjem. Opazili so tudi čisto na otroku črne podplute in krvave znake in svarili starše, da je tako ravnanje nečloveško. A to je imelo za posledico še hujše pretepanje in mučenje otroka.

Teden pred smrtjo otroka je žena pripovedovala sosedom, da se je otrok na peči hudo opeknil in s peči padel, kar pa si je seveda izmislila. Dognano je namreč, da je sinček še 21. julija, torej dva dni pred smrtjo, tekal zdrav okrog hiše.

Ko sta se Haložana priselila v Vojnik, je bilo dete čilo in zdravo, a je vsled zverinskega pretepanja vidoma slabe. Alojzij Kalčnik, ki je stanoval en mesec pri Haložanu, ga je večkrat svaril, naj nikar tako neusmiljeno ne pretepa ubogega črvička, ki vendar ni ničesar zakrivil. Oba zakonca sta bila aretirana in prepeljana v celjske zapore, kjer se bosta morala zagovarjati radi neusmiljenega ravnanja z nedolžnim otrokom.

Radi svojega hudobnega srca zaslužita pač najstrožjo kazen.

Ljubljancan pobegnil z avtomobilom iz Beograda.

V Beogradu se dogodil originalen slučaj. Šofer nekega privatnega avto-taksija, čegar lastnik je neki upokojeni ministrski načelnik, je pobegnil pred kratkim avtomobilom in odpeljal s seboj tudi svojega pomočnika. Zvečer se avto nepričakovano dolgo ni vrnil v garažo. Lastnik je mislil, da ima šofer očitno kako daljšo službo in se spočetka ni niti zmenil, za to. Čakal je brezskrbno en dan, dva dni. Ker pa šoferja z avto-taksijem le ni bilo nazaj, je pričel slutiti, da ne more biti vse v redu in je dožodek naznanil policiji.

Polijske oblasti so odredile takoj obsežno preiskavo in poiz-

vedovanje, a brez uspeha. Zato je izdala sedaj za šoferjem in njegovim pomočnikom tiralec z vsemi potrebnimi podatki. Pobegli šofer je ljubljancan Albert Epih, njegov pomočnik pa Peter Stajič.

Nesreča pri delu.

Te dni se je pripetila na dvorišču piše št. 9 na Dunajski cesti nesreča, ki bi zahtevala skoro človeško življenje. Kleparski pomočnik Iv. Čepelnik, uslužben pri tvrdki Ecker v Puharjevi ulici je bil zaposlen na strehi imenovane hiše s popraviljem strešnih žlebov. Ko je stal na 10 m visoki lestvi, se je pri delu preveč naglil in izgubil ravnotežje. Nesrečnej je zgrmel z lestve na tla ter dobil pri padcu težke telesne poškodbe. Ponesrečenca so takoj odpeljali z avtomobilom v javno bolnico, kjer so konstatirali, da ima tudi težje notranje poškodbe.

Aretovan vlačugar.

Lovro Smerajec, doma z Ježice, je tipičen vlačugar in delomrnez. Dasi ravno popolnoma pri močeh najraje postopa in se loti le v skrajni sili dela za par dni. Na vesti ima že najrazličnejše grehe, ki jih je zagrešil tudi v Ljubljani, radi česar je izgnan iz mesta. To ga pa ne ovira, da se ne bi od časa do časa pojavil na ljubljanskih ulicah in sicer pošteno natrkan. Nase opozarja tedaj navadno z vpitjem in petjem, dokler ne pride stražnik, ki ga odvede spat na "prične", nakar ga zjutraj spremi po Dunajski cesti do policijske meje. Tako se mu je pripetilo tudi te dni, pa je dejal, da kmalu zopet pride.

"Sem deseti brat in si ne morem pomagati!" je zdihnil ter odkorakal po cesti proti domu.

Ciganska nadloga.

Posestnica Uršula Meze, stanujoča v Črni vasi št. 17, se je za nekaj minut odstranila iz domače hiše ter pustila pritično okno odprto. Slučaj je nanesel, da se je malo nato priplazila okrog vogala ciganka, članica ciganske družine, ki se je nekaj dni zadrževala v obližju. Čim je ciganka opazila priliko, se je takoj ogledala okrog, nato pa smuk in že je bila skozi okno v spalni sobi Mezetove. V naglici je vlamila tamkaj v neko omaro in pospravila v svojo torbo dve ženski zlati verižici, srebrno in zlato žensko uro ter nekaj prstanov, vredno vse skupaj okrog 1500 Din. Ciganka je nato po isti poti prišla zopet na cesto.

Ko je Mezetova tatvino opazila je bilo že prekasno, kajti cigani so medtem že pobegnili.

Nenurje s točo na Gorjancih.

Te dni je obiskala nevihta tudi Gorjanec. Med nevihto se je vsula grozovita toča, debela kakor kurja jajca ter uničila vse poljske pridelke vasi Popovčici, Buliči, Gaj, Doljani. Česar ni toča potolkla, to je polomil vihar. Toča je segla tudi do Težke vode proti Novemu mestu. Že itak revno ljudstvo obupuje valed te elementarne nesreče.

Kako zaslužiti brez truda \$5.

To je kaj enostavno. Naložite pri nas vsa k teden na "SPECIAL INTEREST ACCOUNT" po 4% \$5.—. Obresti, ki se naberejo do poteka 52 tednov, znašajo nekoliko več kot \$5.—.

Poleg tega imate na strani \$260.— glavnice, znesek, s katerim lahko računate v slučaju potrebe.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street : New York, N. Y.

Peter Zgaga

V starih romanih se večkrat nati na sledeči odstavek:

— On jo je nežno objel krog pasu ter jo vprašal: — Ali me imaš rada?

Ona je vsa vztrepetala, zardela in povesila pogled. Po par minutah je komaj slišno dahnila: Da!

Tako se čita v starih romanih. Toda izza onega časa se je svet jako izpremenil.

Današnja dekleta ne zardevajo več. Ako jo danes vprašaj, če te ima rada, bo rekla ali "sur" ali ti bo pa prisolila eno krog ušes.

*

V newyorški mestni upravi povzroča veliko prahu vprašanje, če smejo biti kinematografi v neposredni bližini ljudskih šol ali ne.

Lastniki kinematografov pravijo, da to šoli nič ne škoduje, dočim zatrjujejo vzgojitelji, da so v tem slučaju otroci preveč raztreseni ter da jim bolj roji po glavah kinematograf kot pa šola.

Kdo ve, kako bo rešeno to vprašanje.

Jaz bi le toliko rekel, da nekateri kinematografski igralci in nekateri kinematografski ravnatelji niso niti v svoji mladosti niti pozneje imeli šolo kakih posebnih stikov. To je razvidno iz njihovih del in iz njihovega igranja.

*

Oblast je izgnala bivšega grškega ministra Papanastasiona na neki samotni otok v Egejskem morju.

Tudi Jugoslaviji bi ne škodilo, če bi par svojih ministrov poslala na dotični otok, da bi revežu ne bilo dolgočas.

*

V tej koloni sem večkrat omenil napredek tehnike.

Iznajdbe se neprestano izpopolnjujejo. Vsak dan prihajajo na svetovni trg nova čuda.

Pred kratkim se je nekemu učnjaku posrečilo iznajti aparat, ki bo s telefonom v zvezi. Človek, ki bo po telefonu govoril, bo v aparatu videl dotičnika, s katerim bo govoril.

To je iznajdba in pol, kaj ne? Toda mimogrede omenjeno, da učenjakom ni treba segati predaleč.

Ali bi ne bilo boljše, če bi najprej iznašli tak telefon, da bi človek kaj slišal, če bi poslušal vanj. Taka iznajdba bi bila zaenkrat najvažnejša.

*

V Angliji se bodo premogariji pobotali s premogovnimi baroni. Delavska solidarnost se je morala ukloniti praznemu želodcu.

*

Poroke so vsakovrstne. Pred kratkim se je ena vršila v zraku. Vzela sta se neki profesor in učiteljica. Spremljal ju je duhovnik. Ko se je nahajal aeroplan 4000 čevljev visoko, je opravil duhovnik poročno cerimonijo.

Nato se je aeroplan zopet spuстил na tla. Bog daj, da bi bil ta zakon srečnejši kot so nekateri, sklenjeni na tleh. Marsikaterima zakonema, ki sta na tleh poročena, se po par mesecih zdi, kot da bi padla z nebes.

*

V West Virginiji je bil neki petnajstletni fant obsojen na smrt, ker je ubil neko devetletno dekle.

Petnajstletni fant najbrž ni vedel, kaj je počel, ko je umoril dekle.

In tudi sodnik najbrž ni vedel, kaj je delal, ko je obsodil petnajstletnega fanta na smrt.

*

V Downtownu je neki rojak, ki se ne brani božje kapljice.

Zadnjič ga je zmerjala žena, da bi najraje vse požrl.

On ji je odvrnil: — Ne, vsega pa ne. Jaz pijem le tisto, kar v želodec teče in kar v glavo gre.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

OBLETNICA ZNAMENITIH AMERIKANECV.

Dne 8. avgusta 1816. — **Charles A. Dana**, se je rodil tega dne. Dana je bil ameriški časnikar, slovit po literarni vrednosti svojih člankov. Rodil se je v Hinsdale, N. H. Leta 1847 je postal glavni urednik newyorške Tribune in je ostal v tem položaju 14 let. Pod Lincolnom je služil kot pomožni vojni minister. Od leta 1868 pa do svoje smrti leta 1897 je bil urednik lista Sun. Bil je vpliven žurnalista, izrazitega značaja in dovršen mojster angleškega stila.

Dne 9. avgusta 1780. — **Francis Scott Key**, avtor ameriške himne The Star Spangled Banner. Rodil se je v državi Maryland. Začel je odvetniško kariero v rojstnem kraju, nakar se je preselil v Washington, kjer je bil dolgo vrsto let državni pravdnik.

Dne 24. avgusta so Angleži, ki so bili tedaj v vojni z Združenimi državami, zasedli glavno mesto Washington. Ko so se umaknili iz tega mesta, so vzeli seboj nekega dr. William Beane, civilista, ki so ga obdolžili manjšega pregreška. Scott Key je bil sosed in prijatelj gori imenovanega dr. Beane-a. — Dobil je dovoljenje od predsednika Madisona, da poišče angleško brodovje in da prosí za izpustitev svojega prijatelja. V spremstvu angleškega častnika, ki je nosil belo zastavo, in nekoliko prijateljev je odplul na mali ladji Minden, da poišče angleško brodovje. Našel je Angleže blizu Baltimora Admiral Cochrane, angleški poveljnik, se je udal prošnji Keya in izpustil Beane-a, ali ukazal je vsem, naj ostanejo na ladji Minden, kajti Angleži so se pravkar pripravljali, da napadejo mesto Baltimore, in zato niso seveda hoteli, da bi Key odplul in prinesel v Baltimore vest o nameravanem napadu. Tako je bilo mali ladji Minden odkazano mesto neke v ozadju pod topovi angleških vojniških ladij. Glavna vojaška obramba mesta Baltimore je bila trdnjava Fort McHenry, kjer je bila garnizija kakih tisoč mož. Ob zori dne 13. septembra se je 16 angleških bojnih ladij približalo trdnjavi in jo bombardiralo. Ves dan in vso noč se je nadaljevalo streljanje brez prestanka. Temu prizoru je prisostvoval Key s krova ladje Minden. V dnevni svetlobi je mogel s svojega opazovališča natančno videti zastavo zvezd in prog, ki je plapolala nad nasipi trdnjave. Britanci so upali in Key se je bal, da bo mesto ameriške zastave zaplapolala bela zastava predaje. Vso noč se je bombardiranje nadaljevalo. Key in njegovi prijatelji niso vedeli, da-li se je trdnjava predala ali so Angleži opustili nadaljni napad. Nestrpnost čakali na prvi svet zarje, da izvedo, kako stvar stoji. Stali so z daljnogledi, naperjenimi proti trdnjavi, da ulove prvi odsev zarje. — Naša zastava se vedno plapolala. — Je zavlplil Key v svoji radosti. — Isti dan je Key na krovu ladje Minden napisal prvi povratni načrt kitice svoje pesmi na zadnji strani nekega pisma, ki ga je imel slučajno pri sebi. Kmalu potem so dobili on in njegovi prijatelji dovoljenje, da se izkrajajo. Britanski napad je bil brez uspeha. Naslednjega dne je Key pokazal pesem svojemu sorodniku, sodniku Nicholasonu, ki jo je poslal uredništvu nekega časopisa v Baltimore. Pesem je bila objavljena dne 21. septembra pod naslovom "Defence of Fort McHenry". Na zahtevo avtorja ni bilo navedeno njegovo ime. Staro melodijo pesmi — "To anchor on in Heaven" — je avtor sam prilagodil za pevauje te pesmi. Tako je nastala pesem The Star Spangled Banner, — himna Združenih držav.

15. avgusta 1824. — **Charles G. Leland**, ameriški pisatelj, se je rodil tega dne v Philadelphiji. — Po dovršitvi Princeton univerze je študiral na Nemškem in v Parizu. Posvetil se je popolnoma pisateljevanju. Tekom Civilne vojne je izdelal politično satiro "The Book of Copperheads". Od leta

1886 do smrti v letu 1903 je veljoma živel v Evropi, zlasti v Florenci. Spisal in prevel je veliko število knjig literarne vrednosti. V nekaterih svojih delih se je norčeval iz izobraženih nemških priseljencev, ki so prišli v Ameriko okoli leta 1848 in ki so v slabi angleščini debatirali med seboj o visoki filozofskih vprašanjih v veliko zabavo bolj praktičnih domačinov. Zadnje njegovo delo je bila knjiga o indijanskih običajih in ljudski umetnosti.

18. avgusta 1774. — **Meriwether Lewis**, rojen blizu Charlottesville Va. On je bil poročnik v ameriški vojski, ko ga je predsednik Jefferson imenoval za svojega privatnega tajnika. Dve leti kasneje ga je predsednik postavil na čelo ekspedicije, ki naj prepotuje ameriški kontinent do Pacifika. Podpoveljnik te ekspedicije je bil kapetan William Clark. Srha te ekspedicije je bila raziskava ogromnega ozemlja na zapadu, ki so ga Združene države pridobile iz romana nakupila, odkar so postale neodvisne. O vsej tej tedaj divji pokrajini, zlasti o onem delu zapada, ki se razprostira onkraj reke Mississippi, so imeli ljudje le motne pojme. Dne 31. avgusta leta 1803 se je četa raziskovalcev odpravila na pot; poleg dveh voditeljev je obstajala četa iz trinaradnikov, 23 vojakov, 3 tolmači in enega črnega sužnja. — Šli so do reke Mississippi in spomladi leta 1804 so sledili reki Misouri do njenega izvira. Nato je Lewis nadaljeval svojo pot čez prelajo do Skalnatga gorovja, od kjer reko Columbio in končno do spel na plavih po tej reki do Pacifika. Tu je raziskal velik del Oregona. Prepotoval je 4000 milj začelši od izliva rek Mississippi in Missouri. Večino te daljave je Lewis prepotoval s svojo četo peš in pri tem hodil na lov, nabiral je zanimive najdbe in vodil zapiske o potovanju. Potem, ko je prežil mil ob reki Columbia, je dne 23. marca začel povratno potovanje. Dospel v Washington 14. februarja 1807. Lewis in Clark sta objavila svoje zapiske o tem zgodovinskem pohodu, ki je tedaj vznidil nepopisno zanimanje po vsem svetu. Ob svojem povratku je bil Lewis imenovan za gubernerja velikega teritorija Louisiana.

25. avgusta 1839. — **Francis Bret Hart**, slavni ameriški novelist in pesnik, se je rodil v Albany N. Y. Zaslovel je zlasti po svojih povestih iz življenja na divjem zapadu, zlasti v Californiji. Leta 1854 se je podal v Californijo, — privabljen od navala na zlato. Najprej je učiteljaval, potem je začel sam kopati zlato, ali brez uspeha. Končno je vstopil v nektiskarno. Kmalu so njegove kratke povesti začele vznjubiti pozornost. Prispeval je svoja dela ča sopisju in leta 1868 spisal svoje najboljšo povest "Luck of Roaring Camp". Potem je bil imenovan za ameriškega konzula ar Škotskem in Nemškem in končno se je naselil v Londonu. Spisal je mnogo in večinoma je v svojih povestih obdeloval življenje kalifornijskih pionirjev in srečelovcev. Njegove povesti se odlikujejo po dramatičnosti, fini karakterizaciji in humorju. On ni prav nič skušal ublažiti temne strani pregrešnosti in bede na divjem zapadu, ali vse njegove spise prevladuje širokogrudna simpatija in čustvovnanje.

Dne 29. avgusta 1809. — **Rojstni dan pesnika Holmes-a**. — Oliver Wendell Holmes, ameriški pesnik, esejist in zdravnik, se je rodil v Cambridge, Mass., dne 29. avgusta 1809. Njegova najbolj znana knjiga je "The Autocrat of the Breakfast Table", ki je našla mnogo čitateljev tukaj in v inozemstvu. Tem sijajnim konverzacijskim črticam je leta 1859 sledila enaka serija "The Professor at the Breakfast Table" in leta 1872 "The Poet at the Breakfast Table". Te knjige so ugajale radi sijajne dovtipnosti in radi pisateljeve drzne to

do tujdomile filozofije.

Iz življenja slavnega pevca

Slavni ruski operni in koncertni pevec Šaljapin je nedavno izdal svoje spomine. Izšli so v Leningradu. Zapiski so zelo zanimivi, kajti v njih zapisuje Šaljapin svoje prve umetniške poizkuse in uspehe, ki so sledili. Najzanimivejši poglavji sta pa poročila o pripravah za kreacijo "Borisa Godunova" in o Šaljapinovi ženitbi.

Leta 1898 je gostoval Šaljapin v Ljubotaviču, ki leži v jarošlaski guberniji. Tu je začel umetnik proučevati historično vlogo Borisa Godunova pod nadzorstvom skladatelja Rahmaninova. Boris je takoj ugajal Šaljapinu, lik, katerega je imel ustvariti, je napravil na pevca tako velik vtis, da se je takoj omejil samo na proučevanje te vloge. Da bi pa bolje poznal vanjo, se je vrgel na študij istinitih dogodkov ter je skušal prodreti do dna v vse ostale ženske in moške partije, da bi laglje domel, kakšen mora biti Boris Godunov.

V kratkem času je znal celo partituro opere na pamet. Ta metoda mu je prinesla, kakor se je pozneje uveril, velikanske koristi. Toda čim bolj je umetnik pronikal v glasbo Musorskega, tem bolj je razumeval, da se opera ne sme samo peti, temveč da se mora tudi recitirati. Šel je in čital biografijo Musorskega, moža velikega talenta in originalnih idej, ki je vse svoje življenje bedno živel in žalostno umrl. Primerjal je smrt Musorskega s smrtjo drugih ruskih genijev in našel, da ima ruski narod mnogo genijalnih sinov, ki so končali enako ali pa še bolj žalostno. Ko je dobil proučil Puškina in Karamzina ter je dobil točno predstavo o tedanjem času, je poiskal zgodovinarja Ključevskega, ki je živel v Jaroslaski guberniji ter za prošil, naj mu pove o Borisu Godunovu vse, kar ve. Ključevski je povabil Šaljapina na godni sprehod, o katerem pravi umetnik da mu ne pojde nikoli iz spomina. Na šetnji skozi divne gaje mu je stari zgodovinar opisoval dobo in lik Borisa Godunova tako živo in plastično, da je Šaljapin videl, kako se giblje osebe pred njim. Figura Borisa se mu je zdelala velika in silna, največji vtis pa je napravil nanj dvogovor med Borisom in Šujskim.

Ko so bile prve skušnje v operi, je Šaljapin brž opazil, da se njegovi tovariši niso pripravili vestno na svoje vloge. Videl je jasno, da so popolnoma zanemarili psihološko stran vlog, vsled česar osebe, ki so jih hotele predstavljati, niso živele v dobi, katero slikala delo. Profesorji, ki so poučevali umetnike in petju, jim niso znali raztolmačiti, kakšne občutke mora vznjubiti interpretacija serenad, balad in romane.

Prišel je dan premijere v nabito polni hiši. Šaljapin je na mah zrasel preko svojih tovarišev, zainteresiral je občinstvo za delo in postal čez noč popularen umetnik. Njegov uspeh v vlogi Borisa Godunova se je od leta do leta razvijal, poteneiral, in še danes ga ni umetnika, ki bi se mogel uspešno meriti s Šaljapinov v tej vlogi.

Originalna je bila tudi Šaljapinova svatba. Umetnik se je oženil leta 1898, baš tisto leto, ko je študiral Borisa Godunova. Izbral si je za ženo plesalko Tornagi. — Poročna ceremonija se je vršila v mali vaški cerkvi. Po cerkvenem opravilu so se odpravili svatje na gostijo, ki je bila prirejena čisto v turškem slogu. Vsi so posideli v travo, použili nekoliko hrane ter zabavali kakor otroci. — Svatba je bila zelo priprosta. Ker ni bilo ne miz ne stolov, so izostali tudi govori, zdravice in slične pritikline. Edino par butelj vin in veliki šopi poljskih rož so pričali, da ta pojedina ni nekaj vsakdanjega.

Naslednje jutro ob šestih je začel Šaljapin pod svojimi okni peklensko ropotanje. Prišli so njegovi prijatelji z ravnateljem orkestra Maiontovom, ki je hotel zbuditi Šaljapina iz prvega zakonskega sna in je radi tega razporedil rabo instrumentov čisto neobičajno. Njegovi godci so

tolkli po cehih, kozicah in loncih, udarjali so na pokrivače in pod deskah uprav načelovsko.

Taki so bili začetki Šaljapinove umetniške kariere in zakonskega življenja.

FERDINANDOV ŠOFER

V Brnu je umrl te dni popularni krečmar Leopold Lojk, ki je vozil avstrijskega prestolonaslednika Franca Ferdinanda usodnega dne, ko je bil izvršen sarajevski atentat. Lojk je prišel pozeje v dunajski dvorni inventar in postal šofer zadnjega avstrijskega cesarja. Po razpadu Avstrije se je vrnil v Znojmo, kjer je imel več let skromno gostilno. Pred dvema letoma se je preselil v Brno. Tu je prodajal vino in pivo, dokler ga ni pred dnevi zadela kap.

Lojk je služil v mladosti pri dragoncih. Ko se je vrnil od vojakov, je dobil službo pri znanem grofu Haraču. Po njegovi protekciji je prišel na avstrijski dvor, kjer je postal šofer pri Francu Ferdinandu. Lojk je vozil Ferdinanda 28. junija 1914 po sarajevskih ulicah, ko so začele padati bombe. Svojem znanec je rad pripovedoval, kako je v Sarajevu obračal avtomobil in dirjal zdaj sem zdaj tja, da bi rešil prestolonaslednika. Čez nekaj minut so padli v bližnji ulici usodni streli, ki bi pa ne bili povzročili katastrofe, ako bi vojvodinja ne zaklicala Lojku, naj vozi dalje. Lojk je hranil za spomin okrvavljeni košček Ferdinandove šerpe.

Po sarajevskem atentatu je bil sprejet Lojk v službo poznejšega cesarja Karla. O Karlu je pripovedoval cele romane. Med znano ofenzivo na Piavi je potegnil Lojk vinjenega cesarja iz reke, za kar mu je podaril Karel zlato uro z monogramom in napisom: — Zur Erinnerung.

Lojk je vedel o privatnem življenju avstrijskih mogotcev več kot mnogi visoki dostojanstveniki. Često so mu bile poverjene zelo delikatne misije in Lojk se je moral temu primerno oblačiti, da bi ne delal dvora sramote. Tako se je dogajalo, da je bil cesarjev šofer čisto lepše oblečen kot prvi minister.

Po Karlovi detronizaciji je dobil Lojk odpravnino v znesku — 600.000 kron. Včasih so se spominili bivšega dvornega šoferja tudi drugi avstrijski dostojanstveniki. Veleposelnik Harach je celo krstni botez Lojkovega sina. Nekaj dni pred smrtjo je poslal Harrah Lojku 6000 čeških kron, ki so nalozene zdaj pri sodišču. Lojk je imel sicer stike z mnogimi avstrijskimi plemiči, vendar pa ni bil premožen. Dragocena darila je pa hranil kot spomin na "karijero" v stari Avstriji in jih tudi v času pomanjkanja ni hotel prodati.

Težka avtomobilska nesreča.

Ti dni sta trčila na Južnem Tirolskem dva avtomobila, privatni avto vojvode iz Spoleta in poštini avtomobil. V privatnem avtomobilu so sedeli poleg vojvode še avstrijski vojvoda markiz Teodoldij in neka dvorna dama. Njihov avtomobil se je prekrulil ter pokopal nesrečne potnike pod seboj, poštini avtomobil pa je ostal popolnoma nepoškodovan. Avstrijski vojvoda in dvorna dama sta bila lahko ranjena, vsi ostali pa so odnesli težke poškodbe in so se morali podvreči operaciji v bolnišnici. Časopisi poročajo, da ni mnogo nade, da bi okrevali.

PRVA IN NAJSTAREJŠA TOVARNA TANBURIC V AMERIKI

Ki izdeluje najboljše tanburice in glede dela prekomaj vse trivke te vrste. Tanburice iz naše tovarne so prismo najboljše glede oblike, točnosti in glasu, kar pričajo priznanja s število poveljstev. Naročeno baje poslati v vse kraje sveta. Pišite po cenik, katero koli pošljemo takoj. IVAN BENOČ 400 E. Clair Ave., CLEVELAND, O.

RASPUTINOVA SMRT

V neki francoski reviji priobčen je bivši francoski poslanik na ruskem dvoru podrobnosti o Rasputinovi smrti. Med francoskimi zdravniki so vzbudile te podrobnosti veliko zanimanje in je prišlo celo do spora. Paleolog pripoveduje v svojem članku, da so hoteli Rasputinovi sovražniki zastrupiti tega zagonetnega favorita dvornih dam in carice same s ciankaliem. Kakor znano, zadostuje za zastrupljenje neznatna količina tega strupa. Toda na Rasputina baje niti ciankali ni vplival. Po zastrupljenju mu je postalo sicer slabo, a kmalu si je zopet opomogel. Posledica tega je bila legenda, da je Rasputin z neko nadnaravno demonsko silo premagal celo smrt. Ko je knez Jusupov videl, da Rasputin s strupom ne more doživeti, je potegnil revolver in pognal trdoživemu mužiku več krogel v glavo oziroma v prsa. Nato ga je s pomočjo prijateljev še živega vrgel v Nevo. Toda francoski učenjaki niso zadovoljni s to trditvijo.

Š Petek 13. avgusta — — — — 4

Profesor higijene na univerzi v Marseillu Viola je priobčil nedavno zanimiv članek o zastrupljenju s ciankaliem. Avtor pravi, da je bilo na podlagi znanstvenih poizkusov dognano, da je večja množina glukoze, ki se nahaja v sladkem vinu, najboljši protistrup proti ciankaliju. Nastane torej vprašanje, da ni bil Rasputin pravočasno poučen o vplivu glukoze na zastrupljen organizem. Sicer pa ni izključeno, da se je Rasputin pred zastrupljenjem napil vina tako, da mu ciankali ni mogel doživeti.

JUSTIFIKACIJA V SMIRNI

V parku pred poslopjem mestnega poveljstva v Smirni, je viselo 13. julija na vešalih 13 zarotnikov proti prezidentu turške republike Kemal paši. Med obešenimi, ki so bili v belih haljah, je bil tudi general, poveljnik armadnega zbora, dalje bivši prosvetni minister, bivši pravosodni minister, bivši notranji minister, poznejši prefekt mesta Smirne, pet poslanec in trije pokleni morileci. Tudi ostali obešenci so bili člani opozicijske republikanske napredne stranke. Niso pa bili voditelji te stranke. Vse voditelje je namreč sodišče opustilo.

Londoni listi priobčujejo zanimiva poročila o zadnjih trenutkih obojenih zarotnikov. Ko je jetniški paznik odprl pred justifikacijo celico, je Šukri paša ironično pripomnil: — Počete oživiti pričetki z menoj. No, pa naj bo! — Šukri paša je ostal miren, in ko se je vrv, na kateri je bil obešen, pretrgala, je padlo njegovo truplo na tla. Hilmi paša je dejal pred smrtjo rablju: — Dajte mi cigareto v usta in prižgite jo. — Ko so Nazim bega vprašali, da-li ima še kako željo, je odgovoril: — Želim samo to, da bi bila moja domovina rešena! — General Rudži paša je rekel: — Star sem 54 let in rad umrem. Dosmrtna ječa bi bila strašnejša kot smrt na vešalih. — Halis Trugut paša je dejal: — Zabičite mojim sinovom, naj se ogibljejo policije in naj se posvetijo samo intelektualnemu delu. — Arif bej je do zadnjega trenutka upal, da ga bo Kemal paša pomilostil. — Dvajset let sva bila prijatelja, — je dejal na predvečer justifikacije, — odnesite mu moje pismo in počakajte, da odgovori. — Ko je bila prošnja za njegovo pomilostitveno odklonjena, je Arif beg vzkliznil: — Pojdimo torej na morišče! Živela Turčija! — Zin Hurkid, ki je bil obešen zadnji, je prosil svojega brata, naj da za njegovo pogreb 150 turških lir. Na morišču je dejal rabljem: — Vrv ste mi zadržali narobe. Nikar se tako ne žurite. Saj gre samo za mojo, ne pa za vašo smrt. — Oba najeta morileca, Ismail in Jusuf sta pred justifikacijo plakala in prosila pomilostitveno.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V KBR. DRAVA.

Divji zapad v Bratislavi.

ja je aretirala te dni 10 glav broječo tolpo razbojnikov, ki so izvrševali že nad pol leta ponoči po mestu roparske napade in roparska izsiljevanja. Njihove žrtve so bile večinoma šetaleci na promenadah. Od članov roparske tolpe so trije trgovski potniki, pet trgovskih nameščencev, eden je tehnik, ena pa služkinja. Dostoj je ugotovljenih devet slučajev roparskih napadov, policija pa domneva, da imajo lopovi na vesti mnogo več zločinov.

POZOR ROJAKI!

Prosti pouk glede državljanstva in priseljavanja je vsak četrti in petek med 1. pro popoldne in 10. uro zvečer v ljudski šoli št. 62 Hester & Essex Street, New York City.

Vprašajte za zastopnika Legije za Ameriško Državljanstvo.

Prav vsakdo -

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo prižnava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda"

IMPORTIRANO ORODJE

Kranske KOSE z rčnikom, iz garanciranega jakega, 24, 26, 28, 30 palcev \$2, KLEPILNO ORODJE \$1.25, MOTIKA30, SRP35, PRALCA30, BRICNI KAMEN50, RIBEŽEN za repo, z 2 nožema \$1.35, Kosišče \$2.—

Postajna prostora

Math. Pezdor

Box 772, City Hall St., New York, N. Y.

Jugoslovanska Kat. Jednota v Ely, Minnesota

bratska podporna organizacija, ki ne meša niti vere, niti politike v svoja pravila in poslovanje.

Njeno premoženje znaša okoli \$900.000.00 in je po proračunu večakov več kot solventna.

Šteje okoli 17.000 članov in članice v obeh oddelkih. Njeno lastno glasilo "Nova Doba" izhaja tedensko in je do istega opravičen vsak član odraslega oddelka.

Člani J. S. K. Jednote se zamorejo zavarovati za \$250, \$500, \$1000, \$1500, ali \$2000 posmrtnine in \$1, \$2 ali \$3 dnevne bolniške podpore. Plačuje tudi odškodnine in operacijske podpore.

Za ustanovitev novega društva zadostuje osem novih kandidatov. Vsa nadaljna pojasnila daje draga volje glavni tajnik J. S. K. Jednote: JOSEPH FISHER, ELY, MINNESOTA

ČUDO MODERNEGA VINOREJSTVA

GRAPOVIN

Koncentrirani mošt

iz izbranega kalifornijskega in importiranega svežega grozdja.

Rdeče in belo California. Razne importirane vrste, med temi Teran in Muškatele

Za vsako galono koncentriranega mošta dodaj po tri galone vode, drugega nič. Potem ravnaj kot z izprazanimi grozdjem.

CENE, všteti ekspres na dom: Kanta (can) od 3 gal. (za 3 gal. pišaje) \$3.75, 6 takih kant ali pa ena kanta od 5 gal. \$19.50. Za \$1. Vam pošljem posebno kanto kot vzorec.

Prodajem tudi v sodčkih. Za preprodajalce poseben popust.

Pošljite naročila z denarjem ali pišite za pojasnila na —

FRANK PRIMOŽIČ

377 Terrace Avenue

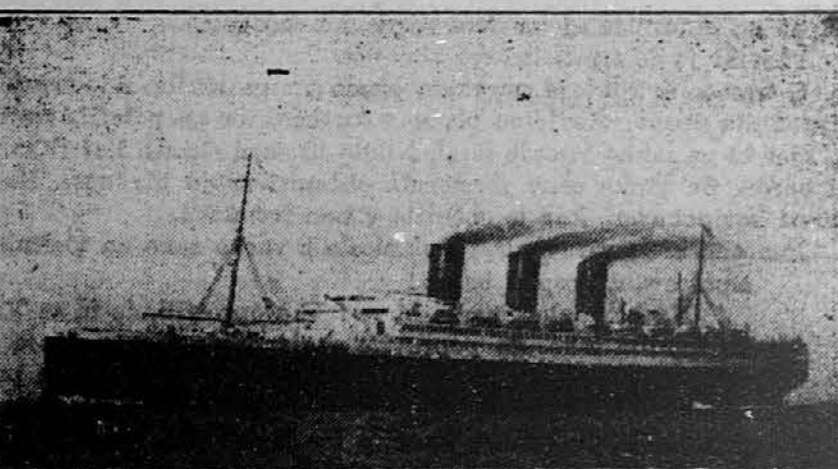
Hasbrouck Heights, N. J.

ROJAKI: —

Tekom letošnjega leta prirejenih izletov se je vdeležila velika skupina naših rojakov, kateri so bili popolnoma zadovoljni bodisi s kabinami, hrano, postrežbo in pozornostjo, katere so bili deležni med vožnjo. Kot dokaz splošnega zadovoljstva nam prihajajo dnevno vprašanja, ako namerava naš potniški oddelek prirediti to leto še kak skupni izlet. Da vstržemo našim rojakom, smo se odločili prirediti

JESENSKI (tretji) SKUPNI IZLET

s parnikom



"PARIS"

KI ODPLUJE IZ NEW YORKA,

dne 11. septembra, t. l.

V to svrhu imamo rezerviran poseben oddelek III. razreda v sredini parnika, najboljše kabine z 2, 4 in 6 posteljami.

Rojaki, nudi se Vam prilika, da obiščete stari kraj v spremstvu našega izkušenega uradnika, ki Vam bo omogočil brezskrbno potovanje v domovino, da obiščete, stariše, soproge, otroke in sorodnike, ki Vas morda že leta in leta željno pričakujejo.

Kdor se namerava vdeležiti tega izleta, naj nam takoj naznani in pošlje tudi aro, da mu določimo prostor na parniku. Čimprej se kdo zglaš, tem boljše kabino bo imel na razpolago. Za vsakovrstne informacije in pojasnila stoji vsem rojakom na razpolago naš potniški oddelek.

FRANK SAKSER STATE BANK

Potniški oddelek.

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

AVSTRALEC

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za "GLAS NARODA" priredil G. P.

12

(Nadaljevanje.)

Dagmar je bila prepričana, da ne sme pričakovati od teh ljudi nikakega usmiljenja. Iz njih govorice je spoznala, da bo v najboljšem slučaju grad s celim svojim inventarjem ravno pokrili tirjave upnikov. Vred tega ni bilo mogoče upati, da bi se kaj rešilo za mater in sestro.

S tistimi zlobi je skušala kontesa ohraniti hladnokrvnost. Najhuje pa jo šele čakalo.

Kmalu po kosilu se je oglasil neki vojak, ki je sporočil, da je prinesel pismo od barona Korfa.

Takoj je sporočil Dagmar Henrik.

Sree Dagmar je pričelo burno utripati. Vedela je, da se bliža odločilna ura.

— Naj vstopi, — je rekla.

To se je tudi zgodilo. Vojak je izročil kontesi pismo.

Ko je bila Dagmar sama, je pritisnila pismo na svoje burno utripajoče sree.

Kaj je pač vsebovalo? Nemogoče je bilo, da bi Korf že dobil njeno pismo. Mogoče pa je izvedel na kak drugi način o smrti njegove očma ter se podvilal, da jo potolaži in pomiri. Sama je hotela biti, ko bo čitala njegove ljube besede.

Polna sladkega upanja je odprla pismo, ki je vsebovalo dve polji. Razgrnila je pismo ter se stresla, ko je prečitala naslov. Njen obraz je postal vedno bledejši, čim dalje je čitala. Pismo se je glasil:

Visoko čestita, milostljiva kontesa!

Ko sem zapustil včeraj zvečer vaš grad, sem imel slabo vest. Moral sem si očitati, da sem ravnal lahkomišljeno. Ne bi smel pustiti prostega teka svojim čustvom. Ne bi smel govoriti z vami o ljubezni. Povsem odkrito vam moram priznati, da sem dal izraza svoji ljubezni le raditega, ker sem vas smatral za bogato. Saj veste, da sem reven in da razpolagam z neznatno rento, ki ne zadostuje niti za moje lastne potrebe.

— Vi sama ste vajena razkošnega življenja in midva oba bi prišla v skrajno mučen položaj, če bi sledil svojem sreu ter prošil za vašo roko. Tega ne smem, če nočem napraviti naju obeh nesrečnim. Nisva človeka, ki bi bila vajena pomajkanja. Oprostite mi, na mislim tako na Vas kot nase, in v večji meri na Vas, če sledim trezni pameti.

— Vred tega ne morem priti k vam ter prositi stariše za vašo roko. Ne sme me motiti dejstvo, da bo ta odpoved skrajno težka zame.

— Da napravim svoje sporočilo nedolžnim, če bi vas moj služabnik ne dobil same, sem priložil drugo pisanje, v katerem Va prošim za knjigo, o katero sva govorila. To drugo pismo lahko eventualno pokažete, če bi vas vprašali, kaj me je napotilo poslati Vam pismo. Prošim vas, da izročite služabniku katerokoli knjigo, da se vzdrži navideznost. Nisem vedel, kako bi Vam na kak drugi način sporočil vse to. Brezčastno se mi je zdelo pustiti Vas čakati brez sporočila na moj prihod.

— Prošim Vas še enkrat za odpustitja radi mojega včerajšnjega prenenjavanja ter Vas prošim, da me obžalujete, ker sem prisiljen odgovoriti se veliki sreči.

Priporočam se Vam, Vaš udani

Korf.

Kot okamenela je zrla Dagmar na to suhoparno pisanje, kajti te hladne in premišljene besede so se ji zdele kot strupena slana za vse, kar je živel v njeni duši. Tako je bila torej velika ljubezen, o kateri ji je ta mož še včeraj zvečer govoril, s tako strastno zgovornostjo! Ta velika ljubezen se je izpremenila v kupec pepela, ko je čul, da nima dosti denarja. Kako visoko jo je cenil? Za kakšno svoto se ji je hotel prodati?

In pri tem ni niti vedel, da je dosti bolj rečna kot je sama domnevala. Sodeč po njegovih besedah ni mogel še ničesar vedeti o katastrofi, ki se je završila. Kako zelo se mu je mudilo oprostiti se vseh vezí! Sedaj je naenkrat razumela njegovo hladno rezerviranost tekom prejšnjega večera, po promenadi v parku. Domnevala je, da skrbi za njen sloves. Ne, na to je mislil šele takrat, ko je izvedel, da ne zadostuje njena dota njegovim zahtevam.

Prevzel jo je trpek, moreč občutek.

S treseno se roko je zmečkala pismo ter ga skrila. Avtomatično je utaknila drugo, oficijelno pismo v kuverto ter ga položila na mizo, kjer bi ga lahko vsakdo čital. Nikdo ni smel slutiti, kaj ji je pisal baron. Za vsako ceno je morala ohraniti svojo hladnost. Rajše umreti kot pokazati, kar bi občutila v tem trenutku.

Ponosno se je vrnala ter napisala z varno roko na vizitnico: Spoštovani gospod baron!

Na bolj lahek način bi se lahko oprostili, če bi se Vam ne mudilo tako, da popravite svoje prenenjavanje. Moje pismo, ki Vam vrača prostost, je že od danes zjutraj na poti. Dagmar.

To vizitnico je utaknila v kuverto ter jo zalepila. Nato je vzela neko knjigo ter jo izročila s biletom služabniku.

Le ona sama je vedela, kaj jo je stala hladnokrvnost, katero je kazala. Ko je odšla služabnika, je odšla v svojo sobo. Morala je biti sama, čeprav le za malo časa. Premagati je morla v sebi vse, kar jo je tlačilo in morilo.

Ko je bila sama, se je vrgla na divan ter pričela ihteti. Njeno ubogo sree se je treslo kljub vsemu ponosu pod težo bolesti, katero je povzročala njena izdana ljubezen. Odvzeto ji je bilo, kar jo je držalo pokone kljub vsej bedi. Najbolj pa jo je mučil občutek, da ni mogla integrati njegove slike iz svojega srca, da je trpela bolečine za človeka, katerega je morala zaničevati.

Niso ji pustili dolgo časa miru, da bi se udajala svojim bolestim. Nove zadrege in neprijetnosti so navalele nanjo.

Dagmar je stala zopet brez moči pred usiljivimi upniki, ko je prišel dr. Hartling, da se informira glede zdravja njene matere.

Zapazil je, da je kontesa smrtnobleda in da se trese po celim životu. Brez vsakega obotavljanja se je postavil poleg nje ter se ostro ozrl na upnike.

— Vedeti bi morali, gospoda moja, da se ne sme motiti miru žalne hiše toliko časa, dokler ni mrtvec pod zemljo. Kontesa potrebuje nujno miru. Vaše zadeve lahko čakajo par dni, dokler se dame ne opomorejo od velikega udarca, ki jih je zadel.

Nato je odvedel Dagmar proč in ko je bil sam z njo, je rekel sočutno:

— Tako pogajanja niso za vas, kontesa.

Dagmar se je ozrla nanj z žalostnim pogledom.

NEMŠKE VOJNE TROFEJE ZA AMERIŠKI MUZEJ



Ospredje Narodnega muzeja v Washingtonu bo krasiло več to-pov, katere so odvzeli Amerikanci tekom vojne Nemcem. To-pove so pred kratkim prevedli iz Francije v Ameriko.

— In kdo naj jih vodi, gospod doktor? Moja mama je popolno-ma nezmožna.

Stari zdravnik si je pričel brisati očala ter si jih zopet natak-nil, kot da bo s tem boljše pregledali celi položaj.

— Ali nimate nikogar, ki bi Vam stal na strani? To je stvar moškega. Tukaj mora nastopiti moški ter pokazati svojo pest onim vampirjem zunaj. Ali nimate v svojem sorodstvu nobenega moške-ga, katerega bi lahko poklicali?

Dagmar je zmajala z glavo.

— Razven dveh starih tet ter neporočene setrične moje matere nimamo nikakih sorodnikov, gospod doktor.

— Hm, in drugače? Vaš oče je pač imel kakega dobrega pri-jatelja ali sosedo, ki bi se sedaj zavzel za Vas ter Vam pomagal.

Trpek usmev se je pojavil krog ustnic Dagmar. Njeno zaupanje v dobro, ki tiči v človeku, je bilo danes grdo omajano.

— Prijatelj v sili, gospod doktor, so vedno redko blago. Tudi bi nikogar ne prosila pomoči, če bi mi je ne ponudil prostovoljno. Za kaj takega sem kljub vsej svoji nesreči preveč ponosna.

Zdravnik se je negotovo ozrl vanjo.

(Dalje prihodnjič.)

Giovanni Amadeo:

Prva in zadnja ljubezen.

Bilo mi je takrat 18 let, ko sem na potu iz Firence v Bologno spoznal vitko, plavkasto devojko. — Iz njene postave, iz vsega njenega glasu je odsevala ona čudna in mi-stična privlačnost, ki jo romanti-ki nazivljajo magično. Četudi ji nisem vedel kaj povedati, sem jo vendar vprašal:

— Ali potujete v Francijo, go-spodična?

— V Firence.

— Prihajate iz Bologne?

— Ne, iz Solnograda.

— Iz Solnograda! — sem vzkli-nil ves razočaran z otroškimi začu-denjem. — Iz Solnograda!

Čemu je od tako daleč prišla v Italijo, se danes ne spominjam več točno, ali v duši čutim še danes ži-vo bol, ki mu jo je zbudilo njeno pripovedovanje, polno tuge in ža-losti.

Ne bi mogel več reči, ali je bile sirota, ali so jo gonili v daljni tu-ji svet njeni ničvredni starši; ali je bilo njeno življenje že polno tuge in težkih izkušenj, ali pa je šele komaj zapustila samostan, tu-roben in tesen, kakor ječa; ali jo je v Firenci pričakovala kaka je-zična ai kaka dobrodušna teta, ali pa je šla na posete h kakim prija-teljskim rodbini. Spominjam se sa-mo nje in njenega zvenečega nem-škega imena: Magda Bittner je bi-la divno lepa.

V Firenci sem jo spremil do hi-še, kjer so jo pričakovali. Dogo-ovorila sva sestanek za drugi dan. Postal sem njen prijatelj in čisto sva se sestajala na samotnih in ti-hih stazah, dokler nisem končno dobil prilike, da se sestanem z njo v njeni krasni in kokeetni sobici.

Veste-li, kaj se to pravi, ako se 18-letni človek znajde sam v ele-gantni, kokeetni sobici mlade dek-le, iz čije pojave in glasu odseva čudna mistična privlačnost, ki jo nekateri nazivajo magično?

To se pravi, da občutiš v duši pesem, slično pesmi gozda v soln-čnem pomladnem jutru. V sreč-čisti poeziji, pa ne najdeš besed, da jo izraziš. Izenada si očaarn, pre-vladan od čustev, zdi se ti, da so te vrgli v ječo, pa zopet te preki-peva slast in poželjenje, razkošje, nežnost in omotica, ki veje okrog-tebe kakor pritajen južni veter, v

košni in neodoljivi miris, kojemu je nežna pesnikova duša dala epi-tet: moja ljubezen ne umre.

Gospa me je ogledovala, in jaz sem jo nagovoril:

— Potujete v Benetke, gospa?

— V Benetke.

— Prihajate iz Milana?

— Ne, iz Madrida.

— Iz Madrida.

Čemu je prihajala iz tako od-daljenih krajev v Benetke, iz nje-nega hladnega govora nisem mo-gel prav posneti, toda spominjam se še, da je omenila svojega lju-bosumnega moža in njegovo rod-bino; ki jo je preganjala, toda kdo pravzaprav in zakaj jo je prega-njal, ne vem več. Spominjam se le da je mnogo pretrpela in da je bi-la zelo žalostna. Cvetoča bujnost njenih divnih oblik me še danes spominja na šopek svežih rož. Še danes mi je njeno zveneče špan-sko ime neizbrisno v spominu: — Fernanda Mignoz.

Ko smo dospeli v Benetke, sem jo spremil tja do hotelskih vrat. Ponudil sem ji častitljivi kon-fort svojega čistega prijateljstva in ji obljubil, da jo posetim.

Često sem jo videl na trgu sv. Marka in nekega dne sem se odlo-čil, da jo posetim v strogo umet-niški sobi enega najboljših hote-lov, v katerem je stanovala.

Veste li, kaj se to pravi, ako se človek s štiridesetimi leti znajde v strogo umetniški sobi velikega hotela v družbi mlade, še vedno lepe žene, od koje veje duh, ki ga pesniki nazivajo: moja ljubezen ne umre?

To se pravi, biti skoz in skoz perfiden in lažljiv. Bitje brez sr-ca in brez občutka. Redek primer cinizma in pretvarjanja, ki je v stanju, da vam pripoveduje o lju-bezni s sladkimi in nežnimi besedami, dočim je intimno zavzet mi-sli na klijenta, na menico in na za-mujen posel.

— Vi me ljubite?

— Neskončno.

— In moj dobro ime?

— Ne bom ga kompromitiral.

— Toda jaz sem poštena žena.

— Ali sem jaz morda lopov?

— Dobri moj Giovanni! Zaha-

ljujem se vam za vaše prijateljstvo za vašo skrb in udanost, katero ste mi izkazali, toda prošim vas, ne pripovedujte mi o ljubezni. — Ostaniva prijatelja! Nisva več v letih, da bi počela take neumno-sti.

— Toda jaz vas ljubim, Fernan-da; ljubim vas, kakor da imam le še osemnajst let!

— Plemenito sree! Toda ne lju-bite žene, ki jo preganjata usoda in človeška zloba. Vi ne veste, da je moje sree ubito od muk in u-ničeno od neizmerne bolesti. Ah, vi ne veste. . . Vi ne veste, da je to morda zadnja pomlad mojega živ-ljenja. . .

Uboga Fernanda!

Objelo me je globoko sočustvo-vanje in nisem mogel odoleti žel-ji, da jo objamem. Ona se mi je iz-trgala, ihtec:

— Bog, Bog, ka počnete! Če bi moj mož, ki je že itak do skrajno-sti ljubosumen, to izvedel! . . .

Skliecevanje na ljubosumnega moža je neugodno vplivalo name. Ona je to opazila. Tužno me je po-gledala, naslonila svojo nežno glavi-co na moja prsa in zašepetala ti-ho kot večerni zefir:

— Vseeno. . . Vseeno. . . Obje-mi me, močno me objemi. . . Tudi tako moram umreti.

Vzdrhtel sem. Prešinil me je čuden občutek.

Dolgo sem jo gledal, nazadnje pa radostno vzkliknil:

— Resnica je, ne motim se! Ti si! Moja mladost, ki se vrača!

In dočim me je ona ginjena opa-zovala, sem se jaz radoval, kakor

Kretanje parnikov - Shipping News

21. avgusta:
Olympic, Cherbourg; Leviathan, Cherbourg.
24. avgusta:
Aquitania, Cherbourg; Resolute, Cherbourg; Hamburg.
25. avgusta:
Pres. Harding, Cherbourg; Bremen.
26. avgusta:
Cleveland, Cherbourg; Hamburg.
28. avgusta:
Majestic, Cherbourg.
31. avgusta:
Pres. Wilson, Trst.
1. septembra:
Berengaria, Cherbourg; George Washington, Cherbourg; Bremen; Derfflinger, Bremen.
2. septembra:
Hamburg, Cherbourg; Hamburg; Andania, Hamburg.
3. septembra:
Columbus, Cherbourg; Bremen.
4. septembra:
France, Havre; Homerio, Cherbourg; Bremen.
7. septembra:
Reliance, Cherbourg; Hamburg.
8. septembra:
Mauretania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg; Bremen.

9. septembra:
Stuttgart, Cherbourg; Bremen; Republic, Cherbourg; Bremen; Westphalia, Cherbourg; Hamburg.
11. septembra:
PARIS, III. SKUPNI IZLET: — Olympic, Cherbourg; Leviathan, Cherbourg; Sierra Ventana, Bremen.
15. septembra:
Aquitania, Cherbourg.
16. septembra:
Albert Ballin, Cherbourg; Ham-burg.
19. septembra:
Majestic, Cherbourg; Berlin, Cherbourg; Bremen.
21. septembra:
Resolute, Cherbourg; Hamburg.
22. septembra:
Berengaria, Cherbourg; Arabia, Hamburg; Pres. Harding, Cherbourg; Bremen.
23. septembra:
Thuringia, Cherbourg; Hamburg.
25. septembra:
France, Havre.
28. septembra:
Muenchen, Bremen.
29. septembra:
Mauretania, Cherbourg; Geo. Wash-ington, Cherbourg; Bremen.
30. septembra:
Martha Washington, Trst; Colum-bus, Cherbourg; Bremen.

MAJCENEJŠA
VARNOST V JUGOSLAVIJO
COSULICH PROGA
DIREKTA SMER
POTOVANJA
Kratka železniška vožnja
do doma po zmerani ceni.
Odpulje proti Trstu in Dubrovniku.
PRESIDENTE WILSON
31. AVGUSTA — 19. OKTOBRA
MARTHA WASHINGTON
30. SEPTEMBRA — 15. NOVEMBRA
Vprašajte za cene in prostore v bližnji
agenturi.
PHELPS BROS., 2 West St., N. Y.

SAMO 6 DNI PREKO
s ogromnimi parniki na olje
FRANCE 4. sep.; 25. septembra
PARIS 11. sep. — 2. oktobra
Havre — Pariško pristanišče.
Kabinje tretjega razreda s umiralniki
in tekočo vodo za 2, 4 ali 6 oseb.
Francoska kuhinja in plača.
French Line
19 STATE ST., NEW YORK
ali lokalni agentji.

da je zopet vzklicala sreča mojih osemnajstih let.

— Takrat si bila plavkasta, vit-ka, bolestna in si se še imenovala Magda Bittner.

Sedaj se je vzradostila tudi ona in se je čudila, da me ni že prej spoznala, dasi sem ji bil povedal svoje ime, ki ga je bila pa pozabi-la v brezmejni muki in bolesti svojega življenja.

Postala sva prijatelja kakor ne-koč ter oživljala spomine na svo-jo prvo mladost, ki je bila že tako daleko. Nekega dne pa je prejela brzjavko in morala je takoj od-potovati.

Spremil sem jo na postajo in zo-pet gledal, kako izgineva kot san- — Zbogom, Magda Bittner, Fer-nanda Mignoz, meteor, ki se po-javljaš v dolgih presledkih moje-ga življenja. Zbogom!

Kdo ve, morda se najina pota čez dolgih dvajset let zopet kri-žajo?

DOMAČA ZDRAVILA

V zalogi imam jedilne dišave, Knajpove ječmenovo kavo in im-portirana domača zdravila, katere priporoča mgr. Knajp v knjigi —

DOMAČI ZDRAVNIK

Pišite po brezplačni cenik, v ka-terem je navedeno popisana vsaka rastlina za kaj se rabí.
V ceniku boste našli še mnogo drugih koristnih stvari.

Math. P. Z. Dir

Box 772, City Hall Sta.

New York, N. Y.

IŠČEM SLOVENKO,

ki je zmožna nekaj angleščine in večja nemščine, še boljše za pomoč v groceriji in za lahka hišna opravila. Prava oseba bo našla prijazen dom. Plača po zmožnostih. Za pojasnila se vprašajte pri: Upravi Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

NAZNANILO.

Našim naročnikom v državi Pennsylvaniji naznanjamo da jih bo v kratkem obiskal zopet naš znan zastopnik

Mr. JOSEPH ČERNE

in prosimo, da mu gredo na roko, ter pri njem obnovijo naročnino.

Upravništvo.

Kako se potuje v
stari kraj in nazaj
v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, prtljaji in drugih stvareh. Vred naše dolgoletne izkušnje Vam mi zamoremo dati najboljše pojasnila in priporočamo, najboljše pojasnila in priporočamo, nika.

Tudi nedržavljanji zamorejo po-tovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotova-njem in to naravnost v Washing-ton, D. C. na generalnega naselniškega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija, 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskati vsak posilec osebno, bodisi v najbližnji naselniški urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kedo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

Kako dobiti svojce iz
starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svojce iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila, Iz Jugosla-vije bo pripuščeni v tem letu 670 priseljencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljane, ki žele dobiti sem stariše in otroke od 18. do 21. leta in pa za poljedelske delavce.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez da bi bili šteti v kvoto, po-trebno pa je delati prošnjo v Wash-ington.

Predno pošljete kakor korak, pišite nam.

FRANK SAKSER
STATE BANK
82 CORTLANDT ST., NEW YORK

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

ADVERTISE IN GLAS NARODA

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO

(stare in nove zaveze)

Knjiga je lepo trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.